

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSEG NAPILAPJA

KOLOZSVAR, 1950. Január 18. szerda.

AR 4 LEJ

VII. ÉVFOLYAM, 15. SZÁM

A terror nem fojthatja el az olasz dolgozók szabadságharcát

Mult év október 24-én, hajnalban az iskola, gyógyszerár, víz és világítás nélküli Calabria-tartomány 20.000 földmunkása „Föld vagy halál” jelszóval barcot indított a feudális urak csupasz földjeinek elfoglalására. Az Olasz Kommunista Párt irányításával és vezetésével hatalmas kiterjedésű, megműveletlen földeket foglalják el az éhez, nyomorban és rab-szolgasorsban élő olasz mezőgazdasági bér munkások és minestelen földművesek.

Az ásóval, kapával „felfegyverzett” dolgozó földművesek földfogalására a hirhadt „Celero”, Scelba belügyminiszter gépesített rendőrpribékjei, gázbombás, géppisztolyos rajtütéssel válaszoltak. Ennek a válasznak szomorú eredménye 13 sebesült és 3 halott volt Melissa város közelében. A melissai tragédia után a torremaggiorei gyilkosság következett. A földfogaló földművesek százával kerültek börtönbe, Scelba gyilkos rendőrpribékjei pedig büntetlenül tovább végezték „munkájukat”.

Ma ismét egy galád támadás fölötti felháborodás kifejezésül milliók sztrájkolnak Olaszországban. A közelmúltban ugyanis Modenában, Olaszország több mint 2 millió munkanélkülije közül néhány ezer ember munkát és kenyeret kért. A munkanélküliek kérésére Scelba rendőrkopói sortűzzel válaszoltak, amelynek 6 halálos áldozata, egy életveszélyes és húsz könnyebb sebesültje volt.

A modenai véres terrorselekményekre Olaszország dolgozói tiltakozó sztrájkokkal válaszoltak, amelyben hárommillió munkás vett részt. Ennek ellenére, hogy a keresztény szakszervezetek nem csatlakoztak ehhez a mozgalomhoz. Az üzemekben és a gyárakban megállt a munka, a sztrájkoló munkások pedig hatalmas tiltakozó tömeggyűléseket tartottak. Mélyszégyes gyász nyilvánult meg az egész Olaszország dolgozói részéről a munkásvértanuk temetésén. Palmiro Togliatti, az Olasz Kommunista Párt főtitkárának a modenai mártírok sírjánál mondott beszéde erélyeshangú figyelmeztetés a munkásgyilkos olasz reakció felé. „Átkozott az a társadalom, — mondotta Togliatti elvtárs —, amely nem tud munkát adni minden tagjának. Átkozottak azok, akik a fegyverek jogtalan felhasználásával akarnak életben tartani egy ilyen átkozott társadalmat és akik gyilkossággal, öldökléssel válaszolnak a legjogosabb kérésre, amelyet emberfia előterjeszhet: a munkáigénylők kérésére!”

Az Olasz Kommunista Párt és a szocialista párt szenátorai és képviselői modenai értekezletükön, a helyszíni vizsgálat alapján megállapították, hogy a rendőrsortűz előre megfontolt szándékkal történt és provokációs jellege volt, mert a munkásság részéről semmiféle fenyegetés kísérlet nem történt. A modenai véres események után az olasz munkásszövetség elcsapata, az Olasz Kommunista Párt harca mozgósította a

dolgozókat, hogy megakadályozzák a jövőben a modenai vérengzéshez hasonló eseményeket. A Kommunista Párt mozgósítására a szakszervezetek is felhívták a dolgozókat, hogy tiltakozásukat a munka beszüntetésével fejezzék ki és harcoljanak De Gasperi kormányának reakciós és népellenes politikája ellen. Olaszország dolgozói egységesen felsorakoztak a Kommunista Párt és a szakszervezetek felhívására és minden rendelkezésükre álló eszközzel ellenszegülnek annak a politikának, amely éhezésre kárhoztatta, vérbe borította és nyugtalanságban tartja egész Olaszországot. Ennek a határozott harcnak és szembehelyezkedésnek eredményeképpen a reakciós De Gasperi-kormány kutyaszorítóba jutott és kénytelen volt benyújtani lemondását.

Az olasz munkásszövetség szilárd sorokba felzárkózva, nyugodtan fogadta az uralkodó osztályok újabb kihívását. A modenai véres eseményekért felelős De Gasperi-kormánynak válaszképpen újból megmutatta azt, hogy az olasz dolgozó tömegek megakadályozzák a Wall-Street és a Vatikán bérenceinek népellenes törekvéseit és felsorakoznak a békéért, a nemzeti függetlenségért harcoló békétáborhoz, amelynek vezetője a hatalmas Szovjetunió.

Olaszország helyzete fényes bizonyítéka annak, hova jut az az ország, amely behődöl az imperializmusnak. Az amerikai uralom öt esztendeje, a Marshall-terv elfogadásának két és fél éve Olaszország dolgozóit a legnagyobb szerencsétlenségbe, nélkülözésekbe és nyomorba taszította. Az üzemek és gyárak munkásainak harca a mindennapi kiesiny darab kenyérért, a nincstelen földművesek és a mezőgazdasági bér munkások ádáz küzdelme a földért szorosan egymásba kapcsolódik és végeredményben egybefonódik az olasz népnek a békéért és a nemzeti függetlenségért folytatott harcával.

A modenai véres események még jobban kiélezik az olaszországi helyzetet és még jobban elmélyítik a válságot, az olasz dolgozó tömegek és a polgárság harcát. A Kommunista Párt vezetésével és irányításával az olasz munkásság és a dolgozó földművesek erőyes és határozott harcot folytatnak a kizsákmányolók ellen és demokrátkus szabadságjogok kivívásáért folytatott harcát még Scelba rendőrpribékjei és gépesített rendőrsortűz sem nyomhatják el. A dolgozók erőle elcsépri útjából mindazt, ami korhadt és győzelemre juttatja az újat, a haladót, amely meg-hozza a népek közötti barátság-ot és egyetértést, a jobb és boldogabb életet.

GYÖNGYÖSSY DANIEL

95.774.000 lejes megtakarítás

az aranyosgyéresi Sodronyiparnál

ARANYOSGYÉRES. — A Sodronyipar üzemek dolgozói az első Állami Terv keretében kitarító és rendszeres harcot folytattak a nyersanyag, a félkészgyártmány és a tüzelőanyag gazdaságos felhasználásáért. Munkájukat nagyszerű eredménnyel végezték: az elmúlt év folyamán 95 millió 774 ezer lej megtakarítást valósítottak meg.

Az acéllöntők a tüzelőanyagnál és a félkész gyártmányoknál 6.163.000 lejes megtakarítást értek el. A vasöntők a selejt csökkentésével 10.137.000 lej megtakarítást mutattak fel az év folyamán. A rézöntvényeknél 22.195.000 lejes megtakarítást sikerült elérni.

A huzalosztály dolgozói követték a nagyszerű példákat. A vas- és acél húzásánál 6.227.000 lejt takarítottak meg. Később újabb 2.303.000 lejes eredményt értek el. A rézhuznál 13.585.000 és a cinkezett huzalnál 8.490.000 lejes megtakarítást valósítottak meg a dolgozók.

Az öntődében 12.125.000 lejes, 1.192.000 lejes és 4.927.000 lejes megtakarításokat értek el. A hegesztők 4.859.000 lejes eredményt valósítottak meg. A szeg-gyárban 2.763.000 lej es megtakarítást mutattak fel a dolgozók.

A Sodronyipari dolgozóinak sikeres harca a megtakarításokért hatalmas mértékben közreműködött a gyár termelvényeinek önköltségi ára csökkentéséhez.

1950-ben

11 új üzletet és halcsarnokot nyit az „Alimentara” Kolozsváron

„...1950. folyamán az állami üzletek és a szövetségi hálózat útján 210 millió lej értékű közszükségleti cikket osztunk szét a lakosságnak, — tehát 31 százalékkal többet, mint 1949-ben...” (Állami Terv.)

KOLOZSVAR. — Ellátás szempontjából az újév küszöbén Kolozsvárt is az ipari központok közé sorolták. Ennek az a jelentősége, hogy lényegesen több közszükségleti cikket kerül szétosztásra, mint az elmúlt évben. Főképpen az élelmiszerek s általában a létfenntartáshoz szükséges javak mennyisége növekedik.

Az élelmiszerek szétosztásával megbízott állami kereskedelmi szerv, az „Alimentara” ebben a szellemben állította össze évi munkatervét. Az előirányzat 20,3 százalékkal több élelmiszer szétosztását biztosítja ebben az évben, mint 1949-ben. Lényegesen több hentesárut, turót, tojást, lekvárt, konzervet, halvát, kekszet, kétszer-csillat cukrot, valamint citromot, narancsot, borsot és kakaót, juttatnak a dolgozóknak.

20,3 SZAZALÉKKAL TÖBB ARUT HOZ FORGALOMBA AZ „ALIMENTARA”

Ennyit biztosít a Terv: 20,3 százalékkal többet mint a tavaly. A terven felül azonban újabb mennyiségek kerülnek szétosztásra. Ezzel az „Alimentara” túlszámolja a 20,3 százalékos emelést.

A terven felül szétosztásra kerülő árumennyiséget gyűjtés útján szerzi be az „Alimentara”. A gyűjtés ilyenirányu megszervezése három irányban történik. Az áru egyrészt saját gyűjtőszerveivel szedi össze az „Alimentara” az állami gazdaságoktól s a falusi dolgozóktól. Az állami gazdaságok főképpen turót, lekvárt, babot, baromfit és tojást szállítanak. Saját kezelésben oldják meg a hal beszerzését is.

Az élelmiszerek másik részét a megyei szövetségi szövetséggel karöltve gyűjti össze az „Alimentara”. A gyűjtés megszervezésénél és lefolytatásánál mindkét szerv közreműködik. Az „Alimentara” gyűjtői közösen járják a vidéket a szövetségi szövetség megbízottalval.

A gyűjtés harmadik formája, amikor a szövetségi szövetség által begyűjtött élelmiszerek

egy részét az „Alimentara” átveszi és szétosztja.

A gyűjtés alapos megszervezése azonban még nem biztosítja az áru gyors, pontos és zavartalan szétosztását. Ehhez jól kiépített szétosztó hálózat szükséges. E pillanatban 35 „Alimentara” üzlet működik Kolozsváron. Rövidesen újabb 11 üzletet nyitnak. Kizárólagosan a munkásnegyedekben indítják be ezeket a fiókokat. A jelenleg működő üzleteket pedig a kívánalmaknak megfelelően bővítik. A rossz helyiségekből tágas és minden vonatkozásban megfelelő helyekre költöztetik az üzleteket.

Az üzletek számának szaporításával egyidejűleg biztosítják az alkalmazottak és szerzői elosztását s ha szükséges újabb munkaerők felvételét is valóra váltják. A nagyforgalmu üzletekhez több munkaerőt helyeznek. A szétosztás meggyorsításáért pedig újításokat vezetnek be a kiszolgálásnál. Az „Alimentara” munkavállalásai között elsőrendű feladatként szerepel az élelmiszert osztó üzleteknél keletkező csoportosulások, sorbanállások megszüntetése.

ESTI SZOLGÁLATOS ÜZLETEK

Az újítások közül rendkívül jelentős a szolgálatos rendszer megvalósítása. A város különböző pontjain egyegy „Alimentara” üzlet munkanapokon este 10—11 óráig is a fogyasztók

rendelkezésére áll. Ezekben az üzletekben két váltásban dolgoznak majd az alkalmazottak. A cukorka üzleteket és a falatozókat vasárnap is nyitva tartják. A Dózsa György utcában halcsarnokot létesítenek. Az üzletek berendezését tovább szaporítják. Rövidesen korszerű hűtőszekrényeket állítanak be, hogy állandóan friss áruval álljanak a dolgozók rendelkezésére.

AZ UJTIPUSU KERESKEDELMI ALKALMAZOTT MEGTEREMTÉSÉÉRT

Az „Alimentara” legfontosabb feladata: az alkalmazottak teljes átnevelése a mai szellemnek megfelelően. Ezt a célt szolgálja a kéthetenként megtartott munkakülés, ahol kiemlik az elvégzett munka eredményeit és hibáit. A dolgozók állandó és rendszeres nevelésére különösen nagy gondot fordít a vállalat pártszervezete. Céltudatos felvilágosító munkával mutat rá, hogy a dolgozók életszínvonalának emelésében nemcsak a termelés fokozása, hanem a javak szétosztása is rendkívül fontos. A pártszervezet továbbá kitarítóan harcol a protekciós-rendszer gyökeres felszámolásáért s ezzel egyidejűleg azért is, hogy az alkalmazottak udvariasan bánjanak a fogyasztó közönséggel.

Ebben a munkában a közönségnek is közre kell működnie. Eszrevételeit írásban helyezze el a panaszládában, mert ezzel közreműködik az elmúlt évinél 31 százalékkal nagyobb árumennyiség zavartalan szétosztásához.

Uj, korszerű épületben helyezik el a „Menajul” két üzemét

KOLOZSVAR. — Az államosítás után hatalmas fejlődési szakaszon ment keresztül a kolozsvári „Menajul” fémáru-gyár. Az első Állami Terv a két üzem egyesítésével biztosította a termelés fokozását. 1948 óta háromszorosára emelkedett a termelés.

Jelen pillanatban a két üzem — a „Menajul I” és „Menajul

II” — két különböző helyen terül el s ez akadályozta a gyár további fejlődését. A második Állami Terv megoldja ezt a helyzetet. A tavasz folyamán tágas gyárépületet emelnek, korszerű munkatermekkel a „Menajul” két üzem részére. Az új gyár felépítése újabb fejlődési lehetőséget biztosít a „Menajul” életében.

Sürgős tennivalók az Irisz-gyár könyvtára körül

Az üzem könyvtára, a könyvek jedőlapja, a belső lapok, a sorok mentén az esetleges szelvények, az aláhúások, a kérdőjelek, a felkiáltójelek, a helyeslés vagy a nem tetszés jelei sok mindent elárulnak az üzem belső életéről.

A kolozsvári Irisz-gyár könyvtárában járunk. A könyvtárat, amely egy szekrényben él, kívánságunkra nyitották ki. Ismerős munkák tekintenek reánk, remekművek és aktualitások, regények, verseskötetek és politikai iratok román és magyar nyelven.

— Ennyi az egész? — kérdezzük Suba Jánostól, a könyvtárostól.
— Ennyi. Különböző és csak nemrég vagyok könyvtáros.

S a fiatal legény zavarában fül is pirul.

Az Irisz-gyárnak 497 munkása és tisztviselője van. Román és magyar könyvtára összesen, ha kilencven kötetből áll. Ez édes kevés, sőt nagyon kevés. Elkérjük a kikölcsönzött könyvek jegyzékét, amely szintén sok mindent elárul és az Irisz-gyár könyvtárának hiányosságairól beszél.

Az „A” betűnél összesen két kikölcsönző neve szerepel. A „B” betűnél három név; a neveket a hi telesség kedvéért idejegyezzük: Bencke, Barta, Bota Mária. Tovább lapozzuk a jegyzéket és bizony a sejtelmünk rosszkedvével, sőt csalódással változik. Az egész jegyzékben összesen legfeljebb ötven név szerepel, általában egy-két kikölcsönzött könyvvel. A jegyzék: két éves. Tehát az Irisz-gyár munkásai két esztendő alatt összesen 70—80 könyvet kölcsönöztek ki.

Figyelemre méltó adandó, hogy a jegyzék egyéb tanulságokat is tartalmaz. Dénes Lukrécia például a „Szocializmus Országá” című könyvet tavaly márciusban vitte el, azóta nem tartotta érdemesnek visszahozni és senki sem intézett felszólítást hozzá, hogy a közvagyonot illene már visszaszármaztatni. De Dénes Lukrécia nem az egyedüli, akad még bőven ilyen név, aki a könyvet nem vitte haza. De vajjon mi történik ilyenkor a könyvvel?

— Mi nem vagyunk hibásak, több könyvünk nincs, mert az építőipari szakszervezet nem adott, — „nyugtat” meg bennünket a kultúrfelelős.

— Szó van róla, hogy most kapunk 20—30 új könyvet — magyarázza az üzemi bizottság elnöke

A kultúrfelelős újabb magyarázatba kezd:

— Tavaly ősszel kidobtam vagy kétszáz fércmunkát a könyvtárból.

Az ország a kultúrforradalom lázában ég. Mindez azonban az Irisz-gyár könyvtárán és látogatottságán nem tükröződik vissza. A könyvtár olyan, mintha nem most, hanem ötven évvel ezelőtt állították volna fel. Az üzemi bizottság elnöke, a kultúrfelelős és a könyvtáros egyhangúlag kijelentik: magunk is belátjuk, hogy ez így nem csej.

Bizony nincsen! A felismerésnél kezdődik a bajok orvoslása. Az üzem pártszervezetének irányításával, a szakszervezetnek, az üzem szakszervezeti csoportjának, kitarot, felvilágosító és szervező munkát kell végezniük, hogy ez az állapot megszűnjék. A könyvtárat bővíteni kell, fel kell frissíteni új könyvekkel. Mélyreható propagandát és agitációt kell folytatni abban az irányban, hogy a könyveket kikölcsönözzék és a kikölcsönzött könyveket elolvassák s záros határidőn belül visszahozzák. Ez a nevelő és szervező munka egész biztos, hogy eredménnyel jár, s az Irisz-gyár könyvtárának forgalma fellendül s a könyvek száma rövidesen akkora lesz, amekkora egy majdnem 500 dolgozót foglalkoztató gyárhoz méltó.

SZILÁGYI ANDRÁS

ALAPOSABBAN KELL MEGSZERVEZNI A FALUSI MOZIKAT

Kolozs megye falvaiban 15 mozigép működik. A falusi mozik igen jó szolgálatot tesznek a kultúrforradalom kibontakozásában. Dolgozó földműveseink szárait és ezreit közvetlenül ismertetik meg a szovjet ember boldog életével, a szocializmus építésének számtalan olyan tudományos, politikai és művelődési kérdésével, amely szoros kapcsolatban áll a kulturális színvonal emeléséhez, egyben pedig az éltszínvonal javulásához.

A falusi mozik kérdése tehát komoly kérdés, szerves része a kultúrforradalom küzdelmének. Az a tény, hogy a Román Munkáspárt különös gondot fordít a falusi mozikra, hogy Állami Tervünk 300 új falusi mozi létesítését irányozza elő s az, hogy a dolgozó tömegek egyre nagyobb érdeklődést tanúsítanak a filmek iránt. — mindez arra figyelmezteti a moziival is rendelkező kultúrforradalom vezetőit, hogy fordítsanak az eddigeknél is nagyobb figyelmet a műveltség terjesztésének e hatékony eszközére.

Megtörtént az — például Egeresen is —, hogy a film előállítási és fenntartási költségeit, melyet a film átvételekor kell fizetni, a vetítés folyamán begyűjtött összeg nem fedezte. A film tehát „drágának” bizonyult. A tényleges helyzet ezzel szemben az, hogy a filmhez való mozgósítás volt gyenge. A szovjet film ünnepe például a jó mozgósítás azt eredményezte, hogy a mozilátogató dolgozó földművesek száma megsokszorozódott. A mozgósításnak azonban állandónak kell lennie. Nem szabad engedni, hogy ellanyhuljon, mint ahogyan ténylegesen megtörtént. S itt igen lényeges szerep jut a tömegszervezeteknek.

Felmerül itt a mozi-előadás díja is. Ez a film költségeinek fedezését szolgálja, nem pedig a kultúrforradalom javáért. Minden rendezvény a kultúrforradalom keretén belül folyik le, s rendezvények bevételéből a kultúrforradalom

megfelelő alapot teremthet magának. A mozi díjat viszont nem teherhelhetik túlságosan a dolgozó földműveseket, mert ez a résztvevők számának csökkentésével járna. Igen helyes például a Kisbessen bevezetett díj-rendszer, mely magyar helyzet szerint különböző csoportokat állapít meg.

A vetített filmek sokkal termékenyebbek, ha szervezett megbeszélés követi. Rá kell vezetni a dolgozó földműveseket, hogy a kultúrforradalom keretén belül, olvasókörökön, vagy más adódó alkalmakkor a filmek által felvetett kérdéseket megvitassák, kicseréljék véleményeiket. A kultúrforradalom vezetői kimutatást küldenek a megyei ideiglenes bizottság kultúrosztályára minden vetített filmről. Ennek az a célja, hogy a felelős osztály átfogó képet nyújtson a mozi helyzetéről és egyes filmekről. Nagyon kevés támpontot nyújt azonban az olyan kimutatás, melyben arra a kérdésre, hogy „mi volt a véleménye a nézőknek a filmről”, feleletül mindössze ez áll: „nagyon jó”. Ez a hiányosság a filmek megvitatásával küszöbölhető ki.

Gyakran tapasztalható, hogy egyes községek a filmeket megrongált állapotban, szakadozottan küldik tovább. Legutóbb az egeresi mozira 5000 lej büntetést róttak ki

ilyen okból. Az egeresiek viszont arról panaszkodnak, hogy már elszakítva kapták Kisbessen községből. Kinek van tehát igaz? Az igazság az, hogy egyik mozi vezetőnek sem kerül különösebb fáradságába az, hogy az elszakadt filmet megragassza és használható állapotba továbbítsa.

Nagy gondot okozott, különösen régebben, a mozigépezés hiánya. Ebben a kérdésben is javulás állt be. Tanulni vágyó dolgozó földműves ifjak közül többen ellettek a gép kezelésének titkát s igen jó szolgálatokat tesznek a moziknak. Egeresen például egy 18 éves dolgozó földműves ifju, Lehene György kezeli a mozigépet. A legnagyobb munkaidő alatt is, az éke szarvától állt a mozigéphez, hogy munkája mellett biztosítsa a mozi jó menetét, hozzájáruljon dolgozó földműves társai kulturális színvonalának emeléséhez. A falusi mozigépezés számára a megyei ideiglenes bizottság kultúrosztálya tanfolyam indítását vette tervébe. A városi ideiglenes bizottságnak kell támogatást nyújtania, hogy a kérdés megoldásában felmerülő nehézségeket, a mozigépezés elhelyezésének és ellátásának kérdéseit meg lehessen oldani.

O. E.

Sigmond Márta dalestje a Művészeti Intézetben

Hangversenyidényünk nem eseménydús. Hetek óta Sigmond Márta dalestje az egyetlen zenei megnyilatkozás Kolozsváron és így érthető az a fokozott érdeklődés, amelyben úgy muzikusaink, mint a zenekedvelő közönség az eseményt fogadta.

Már műsorának összeállításáról is csak jót írhatunk. Az Állami Kiadónál a Puskin-emlékévkapcsán kiadott Borodin, Rim-szkij-Korjakov dalok mellett Csájkovszkijnek egy Goethe-versre írott dalát hallottuk. A Liszt-i romantikát idéző meleg és őszinte érzelmeket tolmácsoló daloknak nagy volt a közönségsikere ami bizonyítja azt, hogy érdemes volt azokat nálunk is megjelentetni. Tulikóvnak „A szabad föld” című dala már az új szovjetzenei modorában íródott és szépen tartott vonalával, egyszerű, de igaz hangjával mindenkinek örömet okozott, aki hallhatta.

A műsoron szereplő Gluck-mű mellett Beethoven világhírű dalciklusát hallhattuk, melynek címe „Dalok a távoli kedveshez”. Sigmond Márta tehetségének ezekben a kis remekművekben érezzük értékét. E csodálatos gyöngyszemeit az irodalomnak az énekesnő izléssel, melegen és tisztán adta elő, bizonyítva ebben, hogy ilyen nehéz feladatok megoldására is vállalkozhatik.

Szünet után Veress Sándor „Ha ki erős ember” című dala után a Művészeti Intézet zeneszerző-tanárainak műveit hallottuk. Nagy érdem Sigmond Mártának, hogy ezeket a mai szelvényben és a dolgozóknak írt dalokat bemutatta. Ezzel az is bizonyosságot nyert, hogy Népköztársaságunk magyar zenei fejlődésének tanári kara pártos szellemben igyekszik dolgozni azoknak a munkásoknak, akik a Román Munkáspárt vezetésével est az intézetet megteremtették.

Legkiforrottabb közülük Eisikovits Mihály, akinek két dala: „Egyszerű szerelmes ének” (Salamon Ernő versére) és „A béka érdekében” (Horváth Imre versére) zenéjében is bátor kiállást mutat. Formailag és tartalmilag is biztoskezü alkotóra vallanak ezek a dalok, melyeket lelkesen meglapsolt a hallgatóság. Jodál Gábor két dala „A vitorla”

(Lermantov verse) és „Harmincan vannak” (Véri Erzsébet versére) a szerzőnek nagy haladását jelenti a szocialista realizmus útján. Jodál Gábor bár lenyeregében még az impresszionizmus hangszíneivel él, már keresi a kivétel útját, azt a vonalat, melyen közel fog férközni a tömegek szívéhez.

Jagamás Jánosnak „Ének a Terv számairól” (Salamon László versére) című első dala nagy közönségsikert aratott. Okosan és tehetségesen használja fel mindazt, amit a népdalokból tanult. Hármójuk közül az egyedüli, aki a Kodály által kijelölt új magyar zene hangján dalol, ezért tudott már első műdalával is a hallgatósághoz közel férközni. Várjuk további szerzeményeit, mert tehetséges zeneszerzőnek ígérkezik, akinek megvan az adott sága ahhoz, hogy a tömegeknek énekeljen.

Sigmond Márta lelkesedéssel tolmácsolta a fiatal zeneszerzők műveit, hangja is sokat izmosodott az utolsó nyilvános szereplése óta. Jó szeme és okos érzéke megmutatta az utat, melyen haladnia kell, mert nagy szerep vár még rá friss daller-mésünk értelmezése körül.

A zongorakíséretet biztosan és igen muzikálisan látta el Utó Mária tanárnő, aki sokat fejlődött az utóbbi években.

(12.)

NÉPSZERŰ TUDOMÁNY

Hogyan született a szerszám?

Sok-sok ezer esztendeje annak, hogy fánlakó életmódot folytató, még sok állati vonással rendelkező emberösünk merész lépésre határozta el magát. Két hátulsó végtagjára emelkedett, lábraállt, kibotorkált az erdők sűrű rejtettségéből s körülnézett a síkságok messzi távlatán. A vakmerő cselekedetnek meg is lett a jutalma. A széles látókör messziről figyelmessé tette őt ellenségeire s a lárs terhe alól felszabadult első végtag kézzé nemesedett.

A kéz azonban nem maradt tétlen. Dolgozni, munkálkodni akart. Emberösünk lassan rájön arra, hogy keze milyen pompás szerszám lehet. Igen — ökölbe szorítva a kéz lett az első kalapács — a begörbített tenyér az első vízmerő edény, a meghajlított ujjak pedig az első fogók.

A szerszám pompás volt de még így is elégtelennek bizonyult, amiképpen veszedelmes ragadozókkal kellett harcra szállania, vagy az életment jelentő gyümölcsök és magvak kemény héját kellett feltörnie. Egy szerencsés mozdulat, egy véletlen próbálkozás, sietett emberösünk segítségére. Talán egy hirtelen felragadtott s az üldözött ellenségre hajított husáng, vagy egy ökölbe szorított kődarab lett az első szerszám, mely hihetetlen mértékben megkönnyítette a létét: folytatott küzdelem nehéz napjait.

Az ötlet használhatónak bizonyult s emberösünk megkezdte a fa és kőeszközök gyűjtését, majd készítését is.

„A munka a szerszámok készítésével kezdődik” — írja Engels. Csakhamar megszületik az első dolgozó s vele együtt az első munkás ujj is, — pontosan úgy, amint ez ma is történik. A gépnél dolgozó munkás látja legjobban szerszámának jó oldalait, de hibáit is. Hosszas gyakorlatával csakhamar megtalálja azokat a módosításokat is, amelyekkel a hibákon segíteni lehet s tökéletesíteni igyekszik eszközét.

Emberösünk első szerszámait fából, vagy a könnyen pattintható tüzkőből készülték. Ez a kőanyag a föld mélyéből feltörő izzó forró láva hirtelen lehűléseivel keletkezett s pompás nyersanyagot jelentett a kőkorszak embere számára. Az első pattintott kőeszközök mai napig is fennmaradtak s őket muzeumainkban jól tanulmányozhatjuk.

Már ezeken az első kőszerszámokon — nyílhegyeken, baltákon, vakarókon — is megfigyelhető az ujjtörés és tökéletesítők munkája. Eleinte bizony csak durván csipkézett, tökéletlen eszközök készültek — aztán a velük dolgozó ember észreveszi, hogy a finomabban megmunkált, lecsiszolt baltatej könnyebben hatol a fába s a sima lándzsahegy mélyebben furódik a szákmányul éjtett vad testébe. Elkészülnek tehát az első csiszolt kőeszközök s az ősember történetének új szakaszába a csiszolt kőkorszakba lép.

A kőeszközök mellett őscink

esontból is készítették szerszámokat, tüket, pengéket, vakarókat. Ezeket lassan csinosítgatni és díszíteni is kezdték s megszülettek az első iparművész, az első dísztárgy is.

Azokon a helyeken, ahol a szerszámok nyersanyaga, a tüzkő, bőségben volt található, valóságos kőszerszám-gyárak keletkeztek s az itt készült tárgyakkal kiterjedt cserkereskedelmet is üztek az ősemberek.

„A legkezdetlegesebb termelő munkának is — éppen a termelő eszközök kezdetlegessége következtében — összeműködésen, kölcsönös segítségén kellett alapulnia”. Megszületnek az első munkaközösségek s nyomukban az eszközök tökéletesedése is azonnal észrevehetővé válik. Megindul a fazakas ipar s aztán egy valóban lángeszű ujjtörő felfedezi azt, hogy a szanaszét heverő ércek a tűzbe kerülve fémeket adnak. Beköszönt a fémből készült eszközök kora s új távlatok nyílnak meg az ősi munkások előtt.

Évezredek hosszú során át termelte ki a kéz a munkát, a munka a szerszámot, a szerszám pedig a műveltséget és a haladást. Velük nemesedett az ősember emberré, a szerszám géppé, a kezdetlegességét felváltotta a haladás.

— S.

Partraszállt Hai-nan szigetén a kínai népi felszabadító hadsereg

HONKONG. — (Agerpres.) A Reuter jelent, hogy január 13-án, pénteken, a kínai néphadsereg egységei partraszálltak Hai-nan sziget délnyugati partján és elfoglalták Yng-Ko kikötőt.

A kínai néphadsereg egységei felvetik az összeköttetést a sziget ezen részében harcoló partizánokkal.

A szétvert Kuomintang-kibék maradványai — mint ismeretes — teljesen kiszorultak Kína szárazföldi részéből és máj csak Tibet, Tai-Van (Formosa) szigetet és Hai-nan szigetet tartják ellenőrzésük alatt.

Hai-nan szigete Kínától délkeletre fekszik és a Hai-nan keskeny tengersoros választja el a szárazföldtől. Hadászati és harcászati szempontból nagy fontossága van, mert uralja a tonkini-öböl bejáratát. A szigettől Nyugatra fekszik Vietnam, ahol a szabadságharcosok hatalmas támadásba lendültek a francia gyarmati hadsereg ellen.

A francia kormány újabb üldözése a lengyel állampolgárok ellen

VARSO. — (Agerpres.) A PAP "Ávirati Iroda" jelent: Miután a lengyel hatóságok 1949 november 18-án a törvényes rendelkezések értelmében letartóztatták Robineau francia kémeket, a Bidault-kormány durva intézkedések sorozatát léptette életbe a Franciaországban lakó lengyel állampolgárok ellen. Ezeknek a rendelkezéseknek végső célja az volt, hogy folyóssák a Franciaországban működő lengyel demokratikus szervezeteket.

A francia és a lengyel kormány közötti konzuli és kulturális egyez-

mény megszegése után a francia rendőrség minden indok nélkül sorozatos házkutatásokat, letartóztatásokat fogantatott lengyel állampolgárokat kiutasított és megfenyegetett.

Jelentések szerint a francia belügyminisztérium elhatározta, hogy feloszlát nyolc franciaországi lengyel demokratikus szervezetet.

Az egyesületek feloszlását újabb terror-hullám követte. Ötven személyi letartóztattak és bántalmaztak. A letartóztatott személyek között van Mieczysław

Bibrowski, a lengyel sajtóiroda tudósítója, a franciaországi ellenállási mozgalom egyik harcosa, Maria Janochowszky, az ismert író, Wozniak, a Párizsban lengyel nyelven megjelenő „Gazeta Polska” főszerkesztője, a lengyel nagykövetség két tisztviselője és sok más lengyel állampolgár.

Lengyelország párizsi nagykövete bejelentette tiltakozását a francia külügyminisztériumban a lengyel állampolgárok és a demokratikus szervezetek elleni terror-hadjárat miatt.

Demokrata lengyel állampolgárokat utasított ki az országból a francia kormány

PÁRIZS. — (Agerpres.) Lapjelentések beszámolnak arról, hogy a francia hatóságok a január 12-én csütörtökön, letartóztatott 18 lengyel állampolgárt már ki is utasították Franciaországból. A lapjelentések hangsúlyozzák, hogy a lengyel állampolgárok kiutasítása a legbotrányosabb módon történt. A letartóztatott személyek ingóságainak csak igen csekély

részt vihették magukkal. A határon is a legnagyobb sietséggel tették át őket. A francia-lengyel társaság közleményt adott ki a francia hatóságok barbár eljárásával kapcsolatban és felhívta a közvéleményt, hogy a demokrata lengyel állampolgárokkal szemben kifejtett rendőrterror miatt.

A közlemény rámutat arra, hogy

a francia kormány Anders emberének és más lengyel fasisztáknak menedéket nyújt. Ezzel szemben, veszélyesnek minősíti azt a 450.000 lengyel, akik közül igen sokan harcoltak a francia ellenállási mozgalomban, elszenveték a Gestapo kínzásait, hadirokkantak és megkapták a francia kormány kiutasítását.

40 milliárd frank kár érte Franciaországot

PÁRIZS. — (Agerpres.) A „Ce Soir” című francia lapban megjelent cikk rámutat arra, hogy a francia nemzetgazdaság 40 milliárd frankot veszített, mivel a francia kormány elutasította, hogy tárgyalásokat kezdjen a Franciaország és a Lengyel Köztársaság között megkötött kereskedelmi egyezmény megújítására.

A lap cikkében hangsúlyozza, hogy a Lengyel Köztársaság szenet, cementet, épületfát és egyéb cikkeket szállított Fran-

ciaországban. Ezek az árucikkek most hiányoznak Franciaországban és ezért másutt kell ezeket beszereznie. A Franciaországot érő károsodás nagyobb, mert Lengyelország gépkocsikat, vegyipari cikkeket és ipari felszerelést vásárolt Franciaországtól. A francia iparnak ezek az ágai amúgyis válságban vannak, a lengyel piac elérése tehát még jobban súlyosbítja a helyzetet. A lap megállapítja, hogy a Lengyelországban elhe-

lyezett árucikkeket Amerika nem fogja megvásárolni. A francia kormány eljárása csak egy eredményt hozhat: a munkanélküliség növekedését. A francia kormányban Lengyelországgal szemben folytatott politikáját nem-e azok a külföldi kormányok diktálják, amelyek már régóta arra törekednek, hogy a francia ipar megsemmisítésével a nemzetközi piacokon megszabaduljanak egyik versenytársuktól?

Halálbüntetés vár a Szovjetunióban hazaárulókra és kémekre

MOSZKVA. — A moszkvai rádió jelent: A Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának Elnöksége rendeletet adott ki a halálbüntetésnek a hazaárulókra, kémekre és felforgató cselekmények elkövetőire való visszaállítására.

— A nemzeti köztársaságokból, szakszervezetekből, parasztszervezetektől — hangzik a rendelet — és a kultura munkásaitól érkezett megnyilatkozások alapján, amelyek annak szükségességét hangsúlyozzák, hogy a halálbüntetés megszüntetésére vonatkozó rendelet

hatálya alól vegyék ki a hazaárulókat, kémeket és felforgató cselekmények elkövetőit, a Legfelsőbb Tanács Elnöksége elrendeli:

A halálbüntetés megszüntetéséről szóló 1947. évi május 26-án kelt rendelet hatálya alól kivonandók a hazaárulók, kémek, felforgató cselekmények elkövetői és ezekre nézve megengedhető a halálbüntetés, mint főbűnjáró büntetés.

A rendelet közzététele napján lép életbe.

Megalakult a Demokratikus Német Köztársaságban a Nemzeti Front

BERLIN. — A Német Népi Kongresszus titkársága határozatot hozott, a Demokratikus Német Köztársaság Nemzeti Frontjának megalakítására. A határozat értelmében, azok a helyi bizottságok, amelyek Németország egységéért és az igazságos békéért folytatott küzdelmet tűzték ki célul, szervezettileg a Nemzeti Front bizottságává alakulnak át.

A „Krasznaja Zvezda” című lap megállapítja, hogy a Demokratikus Német Köztársaság Nemzeti Frontja a dolgozó tömegek széles rétegeinek követelésére jött létre.

A Nemzeti Front megalakítása azt jelenti, hogy a német nép fokozza küzdelmét a reakció ellen, amely arra törekszik, hogy véglegesen feldarabolja Németországot és nyugati részét a háborús uszítók stratégiai hídfőállásává változtassa. Egész Németország dolgozóit követelik Németország kettéosztásának megszüntetését és minden olyan próbálkozás megakadályozását, hogy a német népet ügyfellelének használják fel az imperialisták által előkészített új háborúban.

A Francia Kommunista Párt tiltakozása

PARIZS. — (Agerpres.) A Telepress jelenti: A Francia Kommunista Párt Politikai Irodája január 13-án, pénteken határozatot hozott, amely többek között a következőket tartalmazza:

A Francia Kommunista Párt Politikai Irodája határozottan tiltakozik a kormány rendeletére lengyel állampolgárok és demokratikus szervezetekkel szemben végrehajtott rendőri akciók ellen. Ezek a lengyel állampolgárok kiváló munkásságukkal és odaadásukkal kiérdemelték egész Franciaország hála-látját.

A Politikai Iroda határozatában megemlíti a lengyel állampolgárok és szervezetek részvételét a hitlerista megszállás alatt Franciaország földjén folytatott harcokban. A Franciaországban élő lengyel munkások hősiességükkel és bátorságukkal sem maradt mögötte az ellenállási mozgalomban résztvevő francia hőstől harcának. A lengyelek becsülettel hozzájárultak Franciaországnak a fasiszta járom alól való felszabadításához.

A határozat hangsúlyozza, hogy a lengyel állampolgárok kiméltelen kiutasítása támogatja Anders fasiszta bandájának terveit és ez éppen abban a pillanatban történik, amikor Schumann francia külügyminiszter Nyugatnémetországba ment, hogy ott megegyezzen a nyugatnémetországi bábormány reakciós vezetőivel.

A határozat a továbbiakban rámutat arra, hogy a francia rendőrség provokáló magatartása annak a szabotázsakciónak egyik része, amelynek célja a francia-lengyel kereskedelmi és diplomáciai kapcsolatok megbontása. Ezt az akciókat a béke ellen törő imperialisták indították el. A francia kormány intézkedései nemcsak a Lengyel Köztársaságot sértik, hanem ellentétben állnak Franciaország érdekeivel is.

A Politikai Iroda határozata befejezésül felszólítja az összes francia hazafiakat és az ellenállási mozgalom volt tagjait, hogy harcoljanak azok ellen, akik Franciaország függetlenségét és a világbékét veszélyeztetik.

BELFÖLDI ESEMÉNYEK

Találmányi irodát szerveznek a kolozsvári üzemekben

KOLOZSVAR. — A kolozsvári üzemek és gyárak, ésszerűsítői, újítói és feltalálói értekezleten vettek részt a megyei szakszervezeti tanács székházában. Az ésszerűsítő, újítók és feltalálók kollektívája 2 hónappal ezelőtt kezdte meg tevékenységét. Működésének célja: beszervezni mindazokat, akik találmányal, újítással komoly eredményeket valósítottak meg az üzemekben. A kollektíva népszerűsíti továbbá az újításokat és az új munkamódszerek széleskörű alkalmazásáért tapasztalatcserét szervez az üzemek között.

Az értekezletet Welsz Sándor mérnök, a „Herbák János” művek dolgozója, a kollektíva vezetőjének tagja nyitotta meg. Kitérte a kollektíva eddigi munkásságát. Hangsúlyozta, hogy az eddigi munkában még számos hiányszóval rendelkezik. Ez annak tulajdonítható, hogy egyes üzemek szakszervezeti bizottságainak és vezetőségének részéről érdektelenség nyilvánul meg a kollektíva

munkája iránt. Eddig csupán a „Herbák János” műveknél alakították meg a találmányi irodát. A szakszervezeti tanács részéről Starlea Vasile beszélt. Hangsúlyozta, hogy a kolozsvári üzemek igazgatóságai is érdektelenül viselkednek a kollektívával szemben. A következőkben megvitatották a RATA-műhelyekben megszervezett tapasztalatcseré eredményeit. Beszámoltak a hibákról és a megvalósításokról.

A megbeszélést követően kiegészítették a kollektíva vezetőségét. Azután kölcsönösen megvitatották a legközelebbi tennivalókat. Végül úgy határoztak, hogy az üzemi szakszervezetek és az igazgatóságok támogatásával valamennyi kolozsvári üzemben tanulmányi irodát létesítsenek az újítók, ésszerűsítő és feltalálók munkájának támogatására. E cél érdekében még a hét folyamán meglátogatják a Herbák János-művek és az Ady-haridsnyagyarat.

Január 10-ig:

65 százalékos többtermelést értek el a tordai cementgyár dolgozói

TORDA. — (Levelezőnk írja.) A tordai cementgyár dolgozói az elmúlt évj Állami Terv keretében elért eredményeken felbuzdulva elhatározták, hogy az idén még nagyobb lendülettel fogják a terv teljesítéséhez és túlhaladásához. Az üzem dolgozó új munkamódszerek bevezetésével és önkéntes munkavállalásokkal bizonyítják harcaukat a Tervért. Tanulmányozták a szovjet gyárak és üzemek sztahanovistáinak munkamódszerét és alkalmazzák munkájukban.

küszöbölését vállalták a csoport tagjai. Munkaversenyre hívták ki Lengyel Dániel csoportját.

A tordai cementgyár január 10-ig átlagosan 65 százalékos normatúlszámnyalást valósított meg. Az eredmények egyre nagyobb teljesítmények clérésére sarkalják a dolgozókat.

Pataki József

Fodrász-szövetkezet alakítottak a beszercei kisiparosok

BESZERCE. — (Levelezőnk írja.) A beszercei fodrászmunkások és kisiparosok megalakították a „Higiena” szövetkezetet, hogy közös munkával bekapcsolódjanak a második Állami Terv teljesítéséért és túlhaladásáért folyó harcba.

A város különböző helyein női és férfi fodrászüzleteket létesítettek. A szövetkezetek üzletek reggel 7 óráig este 9 óráig nyitva tartanak, hogy a dolgozóknak ne kelljen sokat várakozniuk. Rávidesen az árakat is lényegesen csökkentik.

Nagy Zoltán

BUKARESTBEN

eddig több mint 241 ezer ember nézte meg a „Sztálingrádi csata” című filmek első részét. A főváros két filmszínházában egyszerre vetítették a filmet, mindenütt zsúfolásig megtelt terem előtt.

AZ ARADMEGYEI

Idelglenes bizottság kezdeményezésére még a múlt évi Állami Terv keretében megkezdődött a villany bevezetésének munkája Szőlős, Sükla, Gurba, Kerlős, Magyarád, Ágris és Soborsin községekbe. A községek dolgozó parasztjai önkéntes munkájukkal nagymértékben hozzájárulnak ahhoz, hogy a hét községben február 1-én kigyuljon a villany.

A SEFSISZENTGYÖRGYI

Állami Magyar Színház január hó 14-én több mint egyhónapos országos körutra indult. A körút során Kézdivásárhelyen, Brassóban, Udvarhelyen, Medgyesén, Nagyszebenben, Segesváron, Tordán, Marosvásárhelyen, Balázsfalván, Aranygyéresen, Kolozsváron, Bánffy-kunyadon, Nagyváradon, Nagykárolyban, Szatmáron, Nagybányán, Zilahon, Gyergyószentmiklóson és Csíkszeredán tartanak előadásokat.

ROMAN

megyében az ARLUS ottani fiókja eredményes munkát fejt ki a szovjet mezőgazdasági tapasztalatoknak a dolgozó parasztok körében való terjesztése érdekében. Ebből a célból legutóbb 10 községben rendeztek kiállítást „A kolhozparasztok boldog és bőséges élete” címen. Más tárgykörből 32 kiállítást rendezett az ARLUS.

HÁROMSZÉK MEGYE

sepsi járásban a mezőgazdasági bér munkások szakszervezete novemberben történt átszervezése után lendületes munkába fogott. Rövid másfél hónap alatt 36 munkabérvizsályt oldott meg olyanformán, hogy összesen 923.668 lej elmaradt bérösszeg kifizetésére kötelezte a tulajdonosokat.

SENTANNA

Arad megyei község gép- és traktorállomása mellett az ottani párt-szervezet kezdeményezésére elsőfokú traktorista iskola nyílt meg. Az iskola tartama két hónap.

BRASSÓBAN

a Vöröskereszt ottani fiókja az „Ardealul” építészeti vállalat szakiskolájának növendékei, a vasúti munkások, a gép- és traktorállomások növendékei számára elsősegély tanfolyamot indított. A tanfolyam három hónapos. Az előadásokat gyári orvosok, valamint a Vöröskereszt szakszemélyzete tartja.

A GYALARI

vasgyárban az 1947. évhez viszonyítva a termelést 248 százalékkal emelték, a termelékenységet pedig 91 százalékkal fokozták. Az üzem öntudatos dolgozói a holtidő csökkentésével, a robbanóanyag és más anyagok megtakarításával körülbelül 27 millió lejmel csökkentették a költségeket.

A TEMESVARI

„Crinul” kerámiai gyárban a munkások felhívották a szocialista versenyeket és napról napra kiváló eredményeket értek el munkájukban. Crulea Anna 80, Kariner Rózi 42 százalékos norma-túlszárnyalással kezdte az 1950. évi Állami Terv teljesítését. Greiner Katalin 60, Pélics Julianna 30 százalékkal termelt többet a normánál. A „Crinul” munkásai fokozott harcot folytatnak a holtidő kiküszöböléséért és a munkafegyelmegszilárdításáért is.

A PARAJDI

sóbányát a múlt évben a végzett munka eddig nem ismert fejlődést fokozta emelte. Így átalakították a bányavasutat és meghosszabbították a régi bányát. Új felvonó-aknákat építettek az újonnan nyitandó bánya külszínén. 130 lóerős Diesel-motort szereltek fel és felépítették a villamosüzem gépházát. Új asztalos- és ácsműhelyt készítettek és átalakították a lakatos- és kovácsműhelyt. Villamosították a sómalomot. Két új hidat építettek a Korond patakán és nagyméretű beton védőgátat emeltek a malom udvarának és épületeinek megvédésére a Kisküküllő partján. A csuszamlós földrétegek megkötésére vízlevezetőket készítettek, valamint több ezer akácfa-csemetét ültettek. Ezenkívül elkészült az első három munkáslakás is.

KOLOZSVAR. — A városi közüzemek az elmúlt évben a gázbevezetési munkálatok során is komoly megvalósításokat értek el. Alig két hónapja, hogy megszerverték a városi közüzemeket, és máris a gázvezeték 110 lakásba és több üzembe több mint 7 kilométer gázcsövet fektetnek le.

A munkálatok elvégzése során sok és komoly nehézséget kellett leküzdeniük. Sok esetben az üzemek kérésére jóváhagyták a munkálatok megkezdését, de a kérelmezők hanyagsága miatt csak a nagy hideg beálltakor toghattak a munka megkezdéséhez, mert az illetékesek elmulasztották a szükséges pénz kiutalását sürgetni. Így történt ez a Babes-egyetem gyógyszerészeti karának, a MAT, az egyetemi klinikák esetében is.

Az ideiglenes bizottság a Román Munkáspárt és a kormány segítségével részletfizetési kedvezményt nyújtott a dolgozóknak. Az irisztelepi munkásházákba is bevezették a gázt. A városi közüzemek ebben az évben is folytatni akarja a bevezetési munkálatokat. Öt kilométer gázcsövet fektetnek le.

A munka helyes megszervezésére 20 szerelő csoportot szerveztek. Minden csoport 3 munkásból áll. Minden négy csoport munkáját egy technikus vezető ellenőrzi. A csoportok munkájának ellenőrzése során különös gondot fordítanak a munka helyes megszervezésére, az anyaggal való takarékoskodásra és a norma túlszárnyalására.

A közüzemek mindent elkövet, hogy a gázcsőszerelő dolgozóknak megfelelő munkakörülményeket teremtsen. A múlt év végén megfelelő munkaruhával, bakancssal látta el őket. A jó ruházatra különösen szükség volt, mert a szerelési munkálatok általában a szabadban, vagy télen hidegben történnek. A szerelő munkában kevés a káder. Így a káderképzés feladatát is a közüzemeknek kellett és kell a jövőben is megoldania. A káderképzés terén már a múlt évben is nagy erőfeszítéseket tettek. Két alkalommal is tartottak szakmai kiképző tanfolyamot, amelyeket eddig több mint 20 szerelő végzett el. A szakmai tanfolyamokon résztvevő dolgozók új be-

osztást és fizetésemelést kaptak. A közművek igazgatósága elhatározta, hogy az év folyamán folytatja és fokozza az új káderek képzését. Különösen szükség lesz az új káderekre, ha az új csőgyár megindulásával a gázbevezetési munkálatok fokozódnak.

A közművek gázbevezetési osztályának munkájában a főérdem a munkásoké, akik nemcsak túlszárnyalták a normát, hanem újításokkal is hozzájárultak ahhoz, hogy a hiányzó alkatrészeket pótolják, s ezzel lehetővé tegyék a munka megkönnyítését. A munkában kitűntek Ujvári László, Pant Eduárd, Calian Constantin és Porutiu Aurel. Az újításokért díszretet érdemel a gázvezeték szerelőműhelyének egész személyzete.

A közművek ellenőrzik, hogy akinek a lakásába a gázt bevezették, faellátásban ne részesüljön. A hivatal közölte ezeket a nevet és a „Combustibil” ne adjon számukra fát. All ez az intézkedésekre is, ahová a gázt bevezették, de az udvaron felhalmozott fa található, amely őket már nem illeti meg.

VILÁGOSSÁG SPORT

Diamantstein és Kolozsvári Sári, a KKASE versenyzői nyerték a férfi és női egyes számpa kiírt RNK Kupát

BUKAREST. — A RNK asztalitenisz Kupáért folyó küzdelmek első napján — mint azt tegnapi számunkban már közöltük — a kolozsvári játékosok nem várt nagyszerű eredményt értek el a csapatversenyben, ahol a KKASE megnyerte a férfi csapatok részére kiírt kupát.

Pompás szereplésüket a verseny második napján folytatták és mind a férfi, mind a női egyéniben a KKASE versenyzői diadalmaskodtak. Kolozsvári Sári győzelme a női egyéniben biztosnak látszott, annál nagyobb meglepetés volt Diamantstein kitűnő szereplése a férfi egyéniben, ahol a legjobb román játékosokat egybegyűjtő mezőnyben minden ellenfelét legyőzve, megnyerte a férfi versenyzők számára kiírt gyönyörű kupát. Diamantstein Ernő pompás győzelme annál is inkább

örvendetes, mert a kitűnő játékos hosszú évek szünete után kezdett ismét játszani és sikerült a legjobbak közé eljutnia. Diamantstein nem első ízben nyerte meg vasárnap a RNK Kupát, mert 1938-ban ugyancsak a Kupa védője volt. Tizenkét év után ismét kupát nyerni, nagy teljesítmény.

Ugyanakkor felmerül egy másik kérdés. Hol van a román asztalitenisz utánpótlása, a fiatal játékosok gárdája? Ha végignézzük éljácósaik névsorát, alig egy-két fiatal versenyző nevével találkozunk. Diamantstein, Paneth, Vladona, Naurmescu mind idősebb játékosok. Sürgős feladata az asztalitenisz szövetségnek az utánpótlásról való gondoskodás, mert ezek a játékosok még játszanak egy pár évig, de visszavonulásuk után nem ma-

rad senki, aki átvegye löltük az ütőt és olyan sikerrel forgassa, mint tették a „veteránok” akár a világbajnokságokon is. Utánpótlásról gondoskodni, de azonnal! Ez most a feladat!

A késő éjjeli órákban lejátszott döntők során Kolozsvári Sári (KKASE) fölényes, 3:0 arányú győzelmet aratott Lucy Slavescu (Bukarest) ellen.

A férfi egyes döntőjében Diamantstein (KKASE) idegekre menő öt játszmás küzdelemben győzött a bukaresti Garabedian ellen. Az ötödik játszma eredménye 27:25 volt.

Elmondhatjuk, hogy a kolozsvári játékosok várakozáson felül szerepeltek. Négy szám közül háromban diadalmaskodtak. Három kupát hoznak haza. A kolozsvári sportkedvelők tábora büszke rájuk.

KÖZLEMÉNYEK

FELHÍVÁS AZ ELŐFIZETŐK HÖZ! Kérjük előfizetőinket, hogy tartozásaikat a legrövidebb időn belül csekkalapon küldjék be. A KIADÓHIVATAL.

SZOLGÁLTATOS GYÓGYSZERTÁRAK

Január (16—21)

hétfőtől—szombatig:

2. sz. állami gyógyszerár Dósa György 37., 7. sz. állami gyógyszerár Babes-utca 18., 11. sz. állami gyógyszerár Cipariu 3., 14. sz. állami gyógyszerár Deportál-tak-utja 59.

VADÁSZATI TARSASÁG KOLOZSMEGYEI FIÓKJA. — Hirdetmény. A szabályszerű engedéllyel rendelkező összes kolozsmegyei vadászok tudomására hozzuk, hogy a Vármegyei Fióki rendes évi közgyűlése — megfelelő számú tag hiányában — 1950 január 12-én megtartható nem volt. A közgyűlést elhalasztották és azt 1950 január 23-án délután 19 órakor tartják meg a „Vasas” Egyesület Catedralei (Fejedelem)-utcai helyiségében, ugyanazzal a napirenddel. — Abban az esetben, ha a tagok ebben az időpontban sem jelennek meg elegendő számban, a közgyűlést egy órával később, tehát 20 órakor tartják meg, függetlenül a megjelentek számától. A Vármegyei Fióki vezetősége.

IDŐJÁRÁS. Az enyhe óceáni légtömegeket szállító nyugati légáramlás, amely a napokban enyhülést hozott a Szovjetunió belsejében is, — gyengül és helyébe ismét igen hideg sarkvidéki légtömegek lépnek, amelyek hétfőn este elérték Svédország déli vidékét és folytatják útjukat Közép-Európa felé. A Szovjetunió északkeleti részén —40—46 fokra süllyed a hőmérséklet, Erdélyben folytatódott az enyhülés, nyugaton bekövetkezett az olvadás. Kolozsváron hétfőn délelőtt —3 fok, este 9-kor —6 fok volt a hőmérséklet, a légnyomás 760 mm, süllyedő irányzatú.

A következő 24 órában időnként élénk északnyugati széllel, változó, jórészt erős felhőzet, többfelé, főleg északon kisebb fúvó havazás vagy eső. A hőmérséklet ma emelkedik, olvadás. Holnap a hőmérséklet újból csökkenni kezd.

További kilátások: 1—2 nap múlva északi szél, kisebb havazás után, derülés és újból erős hideg.

* KÖSZÖNETNYILVÁNTÁS. Mindazoknak, akik felejtethetetlen, drága gyermekünk: Fejérvári Erzsébet temetésén résztvettek, hálás köszönetet mondunk. A gyászoló szülő.

Ezer stadion

Ezer stadion! Szinte elképzelhetetlenül nagy számmal tűnik előttünk. Ezer stadion — ennyi talán nincs a világ egyetlen országában sem.

Pedig mégis van. A Szovjetunióban, a szocializmus nagy hazájában, több, mint ezer stadion, tehát olyan sporttelep van, melynek befogadóképessége több, mint 15 ezer fő és amely betonból épült lélektökkel rendelkezik. Minden nagyobb városban van stadion, némelyben még több is. Moszkvában például két olyan stadion van — természetesen a legkorszerűbben felszerelve, meleg-hideg zuhanyokkal az öltözőkben —, amelyek nézőterén több, mint 50.000 néző foglalhat helyet. 1950-ban, tehát ez év folyamán, felépül a harmadik is, amely 150.000 nézőt lesz képes befogadni és így majdnem kétszer akkora lesz, mint a filmhíradókban annyiszor megcsodált Dinamo-stadion, amelyben „csak” 85.000 ember számára van hely.

De a Dinamo-stadionnál jóval nagyobb lesz a leningrádi nagy stadion is, amely két hónap múlva készül el. Ez 115.000 néző befogadására lesz alkalmas. Gondoljuk csak el: ha az ülőhelyeket egyenes vonalban sorakoztatnánk, majdnem 60 kilométer hosszú lenne a székek sora!

Az 1000 stadion széjjel van szórva a Szovjetunió egész területén.

vadászoknak éppúgy megvan a maga korszerű stadionja, mint Khersonnak, vagy Arkhangelszknak. Az Oroszországi Szövetséges Szocialista Szovjet Köztársaságnak 316 stadionja van, de emellett még 17.780 sportterrel, fatribünös sportpályával és 1768 kisebb labdarugópályával rendelkezik. A kosár- és röplabdapályák száma 20

ezer, a „vizi stadionok” száma 216. A fedett sportcsarnokok száma meghaladja a 800-at. A Szovjetunió egész területén a fedett sportcsarnokok száma meghaladja a kétezeret.

Az új ötéves terv keretében mindenütt újabb stadionok és sportpályák épülnek.

Nit terhel a felelősség a KESE jégkorongcsapatának szereplése ügyében?

BRASSÓ. — Az országos jégkorongbajnokság döntőjének második napján a csíkszeredai IPEIL 3:2 arányban győzött a bukaresti Petrolul ellen, a marosvásárhelyi RATA pedig a brassói Vörös Zászlót győzte le.

A bajnokság kérdése így az utolsó fordulóban dől el. Pillanatnyilag a RATA vezet 3 ponttal az ugyancsak 3 pontos IPEIL előtt.

A KESE bajnokságból való kizárásával tegnapi számunkban foglalkoztunk. Mint ismeretes, az egyetemen voltak több olyan játékos szerepeltettek a mérkőzéseiken, akik a Hadsereg leigazolozott játékosai. Ellenfelei a mérkőzéseket megővták és a versenybizottság minden mérkőzést 3:0-as gólaránnyal az egyetemisták ellenfelei javára igazolt.

A KESE vezetőjétől, dr. Birtolon Florintól nyert értesülésünk szerint az idegen egyesületbeli játékosokért nem a KESE vezetőségét terbeli a felelősség. A mulasztások tisztázását a helyzet a KESE brassói szereplése körül és kit terbeli a felelősség az egyetemi csapat fölölégcsnek bizonyult utazásáért.

Az esti tanfolyam világító fáklya

a magyarszováti MNSz-iaok életében

MAGYARSZOVÁT. — A csipős téli időben házaikba szorultak az emberek. Ilyenkor a tűzhely mellett előkerülnek a könyvek, brosrák. A dolgozók szívesen vesznek részt a szakelőadásokon és tanfolyamokon. Az önképzésre ma különösen szükség van. Fényt gyújt a sötétségben.

Ilyen fényt jelent Magyarszovátban a MNSz politikai tanfolyama. A résztvevő szegény- és középparasztok büszkén járnak az előadásokra. Kezükből ceruza, a padokon papír. Feszült figyelemmel hallgatják az előadásokat. Az előadások során egyre több kérdésre kapnak feleletet. Épp ezért látogatják szorgalmasan. Ma is annyian ülnek a padok között, mint a tanfolyam ünnepélyes megnyitásokkor. Nem is akar senki hiányozni, így fogadták akkor és meg is tartják ígéretüket.

Az előadó most a nagy Szovjetunióról beszél. Ismerteti nagy barátunk szerepét a világ béke táborának irányításában a háborus uszítók ellen. Képek elevenednek meg a multból a hallgatók előtt. Csonka kezű férfiak, síró anyák és árva gyermekek. Az öklük összeszorul, mert bőrükön tapasztalták, mit jelentenek a leégett falvak és vágóhidra hurcolt emberek szenvedései.

A helyes előadás eredménye

Pedig a helyes előadási mód és jól végzett felvilágosító munka eredményét láthattuk Magyarszovátban is. Az előadás után a nemzetiségi kérdéssel kapcsolatban a tanfolyam résztvevőivel. Nemrég dolgozták fel az esti tanfolyam keretében. A multban csak behuzott nyakkal mertek járni a Mezőségen a más nemze-

A háborus uszítók ma azonban már nem tehetik azt, amire készülnek, mert nap-nap után lerántja róluk a leplet a Szovjetunió. Egyre nagyobb a béke híveinek mozgalma. Egymástól leplezik le a népek ellenségeit.

A lelkes hangulatot csupán egy körülmény rontotta. Az előadó Kóvári Albert igazgatótanító száraz, unalmas hangon olvasza az egész előadást. Majd a végén „önkritikát gyakorol”: — Sok volt a dolgom, most érkeztem haza, nem tudtam kellőképpen felkészülni, de — ugye — úgy is megértette mindenki?

Nagy Margitnak a MNSz kolozs megyei szervezete politikai nevelőjének azonban más volt a véleménye. Pótolta a hiányt.

Tanulni lehet a magyarszováti tanító esetéből. A tantestület tagjai, akik a nyáron politikai tanfolyamon vettek részt, önkéntes munkavállalás keretében ígérték, hogy a dolgozó tömegek politikai nevelése során segítséget nyújtanak. Ennek azonban nem szabad csak ígéretnek maradnia. A tanfolyamok csak akkor lesznek értékesek, ha emberközelségbe mutatják be a marx-leninista tanok fényénél az eseményeket. A száraz hangon történő felolvasás nem köti le eléggé a figyelmet.

tisegű dolgozók, mert a tőkésföldesuri rendszer egymás ellen uszította a különböző anyanyelvű dolgozókat. Ma román és magyar szegény- és középparaszt közösen munkálkodnak a szocializmus, a közös jobb élet kialakításán.

Szabó István az egyik szegény-paraszt tanfolyamhallgató viszi a szót a csoportban.

— Nézzétek meg, hogy kik izgatnak ma is a román-magyar közös mulatságok, előadások ellen? — mondja. — A kulákiak, akik még mindig az elkülönülést keresik. Miért? Mert nekik a vesztüket jelenti a szocializmus építése és győzelme.

Akik a szegénységnek az ágyát vetették — füzi hozzá Bodor István — és azért kellett kiebudálni őket a szervezetekből. Tőlünk függ, hogy ne kerüljön soha vissza a régi világ és, hogy végleg megszűnjék mindennél a faji, vallási megkülönböztetés. Nem hittük, amikor a Román Munkáspárt helyi vezetője azt hangoztatta a multban, hogy a népi demokrácia, a szocializmus kiteljesedésével meg fog szűnni a nemzetiségi kérdés is. A tanfolyamon megtanultam és tisztán látom, hogy ha nem lesz nagygazda a faluban, nem lesz ellentét a dolgozók között, mert egy lesz az érdekünk: mindenkinek munkája és érdeme szerint.

Igy lesz világító fáklya a politikai tanfolyam minden egyes faluban. Ezért kell bírálatot gyakorolnunk a magyarszováti igazgató-tanító felett, aki „nem tudott kellőképpen felkészülni” arra az előadásra, amelyre már három hete megbízást kapott és vállalta is. Magatartásával nem járul hozzá ahhoz, hogy a magyarszováti dolgozók tanulni vágyó MNSz-aktivistái szeme előtt eloszoljon a köd, amelyet a falu kuláki mestersegesen terjesztettek, hogy eltereljék a népi tekintelét a saját kérdéseikről.

Mezőgazdasági szaktanfolyamok Torda megyében

TORDA. — (Tudósítónktól). A tordamegyei, ideiglenes bizottság mezőgazdasági ügyosztálya a dolgozó földművesek szakmai továbbképzése érdekében a járási székhelyeken mezőgazdasági szaktanfolyamokat létesített. A tanfolyamok a kultúrthozok keretében működnek. A mezőgazdasági ügyosztály szakemberei tartják az előadásokat. Az első előadás tárgya a rovar-kártevők kiirtásának módja, gyümölcsösök kártevői elleni védekezés és a szárnya sok járványos betegségeinek megelőzése.

A szőlő gondozása, a gyümölcs termés szüretelése és eltartása, az állatok helyes istállóztása és a loálmány növelésének módjairól szóló előadások képezik a tananyag további részét. A vetőmagvak helyes kezelése, továbbá a sertések takarmányozása és a baromfiak gondos tenyésztésének módjairól a harmadik előadás keretében tartoznak. A zöldségtermesztés és a mezőgazdasági termelés gépesítése képezik a további előadásokat.

A tanfolyam keretében 21 szak könyvet tanulmányoznak át a dolgozó földművesek, a mezőgazdasági ügyosztály szakembereinek irányításával. A járási székhelyeken kívül Szegyel, Szóhát, Keresztes, Mohács, Tur, Röd, Szind, Kövend, Ajton, Nagycsány és Polyán községekben rendeznek kisebb tananyag előadássorozatokat.

A válasszuti állami gazdaságban a loállomány további feljavításának alapjait nevelik

VÁLASSZUT. — (Kiküldött munkatársunktól). Az ébresztőóra döcögő ketyegése, egyenletesen szagátja a lassan muló perceket. A szobát átlátszó homály uralja. Az ablakon beszűrődő gyenge holdfényben elmosodott butorok rajzolódni látnak.

Aphadi János morgolódva huzza fejére a takarót. Bosszankodik. Már egy öreg órája ébren van. Türelmetlenül várja az óra csergetését. A csikókra gondol.

— Vajjon mit csinálnak? — dörmög magában. Aztán eszébe jut a napi munkája, amit mindig egyformán és pontosan végez. Gondolatai fonálát az ébresztő óra hirtelen feltört csergése kuszálja össze. Aphadi János ötven éves letére fiatalos frissességgel ugrik talpra. Egy-kettőre, csak úgy meztlábba bele lép a bakancsba. Kabátját a vállára rántja, s mire az óra nagy mutatója az egyik perctől a másikig halad, már a szomszéd lakása ablakán kopogtat. Sorra bekopog vagy öt ablakon. Mindenüvé bekiált.

— Öt óra, ébresztő!

GONDOS TENYÉSZTÉS. Pillanatok alatt, lámpavilág fénylik a munkások ablakában. Néhány perc múlva az ápolók már lámpával a kezükben az istálló felé igyekeznek. A vasreteszek zörögnek, amint nyitják az ajtókat. — Bent egyszerre negyvenhárom csikó nyert, jelül annak, hogy várják már az etetést. Az alsószuki állami gazdasághoz tartozó csikó-nevelő telepen megkezdődött a napi munka. Az istállóban szanaszét heverész, vagy álldogáló csikók mind az ajtóhoz gyűlnek. Körülveszik gondozóikat, s úgy követik őket, mint kisgyerekek az édesanyját. Mindenhol az ápolók nyomában vannak. Tudják, hogy melyik ápoló szokta őket csutakolni, kefélni. Ismerik, hogy ki ad nekik enni. Az ápolók is ismerik a gondjaikra bizott csikókat. Első teendőik. A jászokot kitakarítják. A csikókat megkötözik, mert különben nem tudnak semmit sem csinálni. Kezdődik az etetés. A csikók idegesen rángatják a kötőféket. Első lábakkal dacosan kaparják az alomszalmát.

Kint a szénatartóban Aphadi János maga méri a takarmányt. — Naponta négy kiló széna jár egy csikónak, meg öt kiló szalma.

NAGY B. ISTVÁN

Fejlődik a szőlőtermelés is a Szovjetunióban

A kolhozok és szövetkezetek szőlőskertjeit az utóbbi időben 12.000 hektárral növelték. A Szovjetunió kolhozaiban olyan új szőlőfajtákat honosítottak meg, amelyeknek termése különösen jóízű és kiváló bort lehet belőle készíteni.

Rendkívül gyorsan fejlődik Georgiai szőlőtermelése. Itt a szőlővel beültetett területek ma már sokkal nagyobbak, mint a háború előtt voltak. Szántalann olyan szőlőfajtát művelnek, amelyből elsőrendű borokat, pezsgőt és konyakot állítanak elő. A Szovjetunió 200. „Szocialista Munkás Hőse” címmel kitüntetett szőlőtermelője közül 128 georgiai. Az élenjáró szőlőtermelők 150–200 mázsa termés is elérnek hektáronként.

Bő termésűk volt az uralmista, orosz és ukrán kolhozok is. Sok kolhoz 80–100 mázsa szőlőt is szüretelt hektáronként.

Sikerrel honosították meg a szőlőtermelést a Szovjetunió északi vidékein is. A fagyálló mészurini fajtákat ma már a Volga, Moszkva és a Szovjetunió egyéb központi vidékein is termesztik. (TASS).

A Román Munkáspárt a Román Népköztársaság vezető ereje

Az a tény, hogy Románia dolgozó felszabadultak a tőkés-földesuri rendszer igája alól és, hogy ma a szocializmus építésének útján haladhatnak a munkáspárt harcának köszönhető. Tudott dolog az, hogy a polgári-földesuri kormányzatok a gyárban és üzemekben dolgozó munkásokat nyomták el és zsákmányolták ki a legnagyobb mértékben. Így tehát nem véletlen az, hogy az üzemi dolgozók voltak azok, akik a leggyorsabban és legkeményebben harcoltak az összes dolgozók felszabadításáért.

A munkáspárt azonban nem érte volna el harcában a fényes eredményeket, ha harca nem szervezett. A munkáspárt harcát a multban és ma is a munkáspárti pártja, az élcapat szervezi és irányítja. A munkáspárti pártja, a Román Kommunista Párt volt az az erő, amely a tőkés földesuri rendszer ellen könyörtelen harcot vezetett. A Kommunista Párt volt a dolgozók tanító mestere, felvilágosítója. A Kommunista Pártot Marx, Engels, Lenin és Sztálin tanításai vezérelték, minden cselekedetében. E tudomány elsajátítása tette és teszi lehetővé minden egyes párttag és az egész Párt számára azt, hogy a társadalom fejlődéstörvényeit megismerje, tájékozódást nyerjen az események forgatagában. A marxista-leninista tanok ismerete lehetővé teszi, hogy előrelássák a dolgok kibontakozását. A fejlődés ismerete, előrelátása folytán pedig Marx, Engels, Lenin, Sztálin tanúival felvértezve, most már a Román Munkáspárt vezetésével harcoló dolgozók tudatos, eszelekvő részesei a dolgok alakulásának: stíttetik az események kibontakozását, a munkáspárt érdekeinek megfelelően.

A Kommunista Párt, mint forradalmi párt — s ugyanígy a Román Munkáspárt is — nem szorított csupán arra, hogy a dolgozóknak megmutassa a kivetető utat. A Párt a harc élére állt.

A Román Népköztársaság munkáspártjának élesapata, a Román Munkáspárt ismeri a dolgozók gondját-baját, a nehézségeket, amelyeket a dolgozóknak le kell küzdeniök. E nehézségek ismeretében a RMP nevelő munkájával növeli a dolgozók öntudatát az általános kérdések megoldása érdekében, mert az alapvető általános kérdések megoldása az egyetlen helyes út az egyéni érdekek kielégítésére.

A Román Munkáspárt szervezett erő. Élcapat, amelyen belül tökéletes fegyelem uralkodik. Ez a fegyelem, a többség akaratának érvényesülése biztosítja a pártra háruló feladatok teljesítését. Az, hogy Népköztársaságunkban szervezeten folyik a szocializmus alapjainak építése, annak tulajdonítható, hogy a RMP szervezetszervelet példaképpül áll a dolgozók előtt. A RMP tagjai a legöntudatosabb, legforradalmibb dolgozók, akiknek eszelekedetükkel is példát kell mutatniok a párton kívüli dolgozók számára.

Mindezekből magától értetődően adódik, hogy a Román Munkáspárt kebelében nem lehetnek csoportok. A pártnak egységesnek kell lennie. Ez azt jelenti, hogy a párttagok megbeszélnek a kérdéseket, megvitatják a felmerülő problémákat s levonva a tanulságokat, a kisebbség fegyelmelmenten aláveti magát a többség akaratának. Így válik a párt a proletárdiktátúra eszközevé országunkban. Így biztosítja a dolgozók teljes szabadságát és így vezeti a kieléhetetlen harcot az osztályellenesség teljes megsemmisítésére, a dolgozók jobb életéért.

Ezekkel a kérdésekkel a Román Népköztársaság minden dolgozójának tisztában kell lennie. Tudnia kell azt, hogy miért élcapat a Román Munkáspárt. A dolgozók valamennyien tisztán látják a kérdést, ha elolvassák a RMP kiadásában a falusi pártaktív tanfolyam részére megjelent „A Román Munkáspárt a Román Népköztársaság vezető ereje” című füzetet.

Várfalván helyesen iavitják az állatállományt

VÁRFALVA. — (Levelezőnk-től). A tordamegyei Várfalva dolgozó földművesei mindinkább megértik az állatállomány fejlesztésének fontosságát. Béres Ferenc segédállatorvos vezetésével már az elmúlt évben megkezdtek a juhállomány kicserélését. A rosszminőségű racka-juhokat cigája-juhokkal cserélték ki. Az elmúlt évben a község 60 cigájabarányt kapott, hogy megkezdhesék a juhállomány megjavítását. Ebben az évben nagyobb lendülettel végzik ezt a munkát. Az elmúlt évben 500 darab volt a község juh-állománya, ebből az elmúlt hetek során 200 darabot eladtak. Az eladott racka-juhok helyett cigája-juhokat szereznek be.

A szarvasmarha-állomány megjavítására is nagy gondot fordítanak a dolgozó földművesek. Az Állami Terv értelmében a korcs tehén-állományt siementhali vérrrel frissítik fel. A községben két siementhali apaállat van, amelyeket biztosítják az állomány feljavítását.

Az állategészségügyi hatóságok erélyes intézkedéseket fogantatosítottak az állat megbetegedések megelőzésére és kiküszöbölésére. Felvilágosító munkájuk nyomán a dolgozó földművesek fertőtlenítették az istállókat, disznóólakat és tyúkóákat. Az állatokat beoltják.

Várfalva község dolgozó földművesei igyekeznek, hogy az Állami Terv előírásait minél nagyobb mértékben teljesítsék.

Ujabb adófizetési könnyítés

Pénzügyi kormányzatunk a munkásszót élharcos pártjának, a Román Munkáspártnak állandó irányításával és vezetésével felszámolta a tőkés-földes-ur rendszer igazságtalan adópolitikájának utolsó maradványait és az egész adózási rendszert demokratikus alapokra helyezte. Az új adózási rendszer legfőbb sajátossága, hogy a dolgozó tömegek érdekeit tartja szem előtt és ennek megfelelően, egyszerűbb, a szocialista építés érdekeinek megfelelő adórendszerrel honosított meg.

Pénzügyi kormányzatunk a szocialista ipari szektor megerősödésével egyidejűleg lépésről lépésre levette a dolgozó tömegek vállairól azokat az adóterheket, amelyek a népi demokratikus rendszerünk gyászos örökségként a múlttól vették át. Országunk dolgozói mindennap érezték azt, hogy a nemzetgazdaság megerősödésével életszínvonaluk állandóan emelkedik, ennek eredményeként anyagi körülményeik lényegesen javulnak, az adók pedig egyre jobban alkalmazkodnak a szocializmus építésének szakaszában megkövetelt mélységesen demokratikus elvekhez. A különböző adóelengedések és adófizetési kedvezmények olyan terheket szüntettek meg, amelyek hátráltatták a dolgozók életszínvonalának emelkedését.

Népi demokratikus rendszerünk

állandóan újabb és újabb könnyítéseket léptet életbe, hogy felszámolja a múlt igazságtalan adórendszerének minden maradványát. A demokratikus adózási rendszer szelleméből következő az is, hogy az állam becsületes és jóhiszemű adófizetőkkel szemben kiméletesebben jár el, mint azokkal, akik roszindulatból vagy szándékos hanyagságból nem tesznek eleget kötelezettségüknek, akik nem fizetik be adójukat.

Ujabb könnyítést jelent a dolgozók részére a pénzügyminisztérium 1950 január 5-én kelt 371. számú körrendelete, amely újabb adófizetési engedményeket tartalmaz.

A pénzügyminisztérium körrendelete értelmében, azok az adófizetők, akik hanyagságból vagy a rendelkezések ismeretének hiányában 1949 december 31-ig nem fizették be adójukat, január 31-ig bezárólag még kiegyenlíthetik hátralékaikat. A hátralékos adófizetők kedvezményesen fizethetik ki múltévi adójukat. A hátralékos adót teljes összegében kell kiegyenlíteni, a mulasztás miatt törvényesen felszámítható pénzbírságnak azonban csak 10 százalékát kell fizetni, a pénzügyminisztérium rendelete a késedelmesen befizetett adók után felszámítható pénzbírságot 90 százalékban elengedte. A pénzügyminisztérium rendelete kétharmad részben

elengedi a késedelmi kamatot is, abban az esetben, ha a hátralékos adó fizetésére a pénzügyi szervek az adófizető ellen nem vettek fel kihágási jegyzőkönyvet.

Sok esetben a hátralékos adófizetők ellen a pénzügyi szervek, az érvényben levő törvényes rendelkezések értelmében, bírói eljárást tettek folyamatba. A pénzügyminisztérium fenti körrendelete szerint amennyiben az ügyben a bíróság még nem hozott ítéletet és ha az adófizető hátralékos adóját, törvényes kamatokkal és a pénzbírság 20 százalékával együtt kifizeti, az eljárást hivatalból megszüntetik.

Ez a kedvezmény 1950 január 31-én megszűnik és akkor a hátralékos adófizetők a hátralékos adót, a teljes összegű bírságot és késedelmi kamatot kötelesek kiegyenlíteni. Ezért, mindenkinek jófelfogott érdeke, hogy múltévi hátralékos adóját eddig az időpontig rendezni.

Az adófizetés hazafias kötelesség. Ezzel tartozunk Népköztársaságunknak, mert elősegítjük azt, hogy 1950. évi Állami Tervünket sikeresen teljesíthessük és tulszárnyalhassuk. Az adókat demokratikus elvek szerint vetették ki, így tehát minden dolgozó különösebb anyagi megerőltetés nélkül eleget tehet hazafias kötelességének.

(—gy.—d.)

Január 18-án, szerdán
este fél 8 órakor:

Az Állami Magyar Színházban
hatodszor

A furfangos özvegy

Vigjáték 3 felvonásban

Történet Velencében, a XVIII. században

Írta: Carlo Goldoni. Rendező: Köműves Nagy Lajos

Átdolgozta: Révay József. Diszlettervező: Szakács György.

Jelmeztervező: Szopos Klára

Jegyek elővételben AGES vezérigazgatóknál,

Kolozsvár, Szabadság-tér 6 szám

FIGYELEM!

Asztalos- és rokonszakmabeli Kísíparosok!

Kedden, január 17-én délután 6 órakor taggyűlés, Kérjük a tagtársakat, hogy — a tárgy fontossága miatt — saját érdekükben feltétlenül jelenjenek meg.

VEZETŐSÉG

SZÍNHÁZ - MOZI - OPERA

AZ ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ

MŰSORA:

Szerdán, január 18-án, este fél 8 órakor: A FURFANGOS ÖZVEGY. (Hatodszor.)

Pénteken, január 20-án, este este fél 8 órakor: A FURFANGOS ÖZVEGY. (Hetedszer.)

Szombaton, január 21-én, este fél 8 órakor: 14-69-ES PÁNCÉLVONAT. (Tizenegyszer.)

MOZIK MŰSORA:

CAPTŰLŐ: Hajnalhasadás. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. MAXIM GORKIJ: Szverdlov elvtárs. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

MUNKÁS MOZGÓ: Az ezred fia. Magyar feliratokkal. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor: matiné.

NÉPMOZGÓ: Szverdlov elvtárs. Előadások kezdete: fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órakor.

UJ IDŐK: Romfilm híradó. — Gazdag termések mesterei. Nagyon értékes, bizonyító és szemléltető film 6 felvonás. Vasárnap délelőtt 11. és 12 órakor matiné.

URANIA: A „Denevér” című színes filmet közölkésként január 17-ig bezárólag vetíti.

VÖRÖS CSILLAG: Emberek fegyverben. Előadások kezdete: 4, 6 és 8 órakor.

R. P. R. Judecatoria Populara, Valca lui Mihai, jud. Salaj. Dos. Nr. 63/1950 — CITATIE CIVILA. — D-nul MIHALCA GRIGORE cu ultimul domiciliu in comuna Simian, azi in loc necunoscut este citat la aceasta instanta pentru ziua de 25 Ianuarie 1950 ora 8 in calitate de parat in cauza de divorț introdus de catre sotia sa MIHALCA ETELCA nascuta Balasi in caz de neprezentare procesul sa va judeca in lipsa conform legii. Judecator-sef: (ss) T. Mahaleanu. Grefier: (ss) P. Stadler, L. S.

IPEIL Máramarosszige!

Unitatea Viseu (Visó)

könyvelőket alkalmaz

Kézírással ajánlatok az ön-életrajz kíséretében a „Világosság” kiadóhivatalába küldendők.

VILÁGOSSÁG

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 6 lej, szombaton 7 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szóig 60 lej, szombaton 70 lej. Kereskedelmi jellegű apróhirdetés szavanként 10 lej. Cím a kiadóban és jellegű hirdetéseknek 20 lej pótdíj fizetendő.

ADAS-VÉTEL

DUNYHA eladó, Vasilo Lupu-utca 16. (volt Kazinczy-utca.) 10949
VESZÉK keveset használt, súlyvesztés Singer-varrógépet, — Bébi-dolgok eladók. Fellegrvári-ut 70. 10959
RÁDIO eladó, Philips világvevő. Megtekinthető Szappan-utca 1, ajtó 13, délután 6 és 8 óra között. 10983
ELADÓK: kétszemélyes róka-mi, fotelek. Csaba-utca 38, ajtó 4. 10966
HASZNÁLT butordarabok eladók. Masaryk-utca 37, ajtó 2. Megtekinthetők délután 2—6-ig.

3+1 LAMPÁS rádió, modern, 3 hullámhosszal, 11.000 lejért eladó. Érdeklődni Szabadság-tér 4, ajtó 4. délután 2—4-ig. 10968
BENZINLAMPÁT, nagyot, két darab 60lyukas 16-os autókereket veszünk. Cím a kiadóban, TkV (V)
ELADÓK: kombinált szekrény, 2 antik-szekrény, antik asztalka 3 székllel, álló lámpa, nagy tükrör, 2 fotel és asztal. Mikó-utca 25. Délelőtt 9—11-ig, délután 2—4-ig. 10969
ELADÓ rádió, hatlámás, varázsszemes. December 30-utca 6, ajtó 6. 10971
ELADÓ kintűnő modelű új, női foka-bunda. Görögtemplom-utca 21. 10972

NŐI SINGER-VARRÓGÉP eladó. Augusztus 23-utca 9. 10979
VENNÉK hálószoba-butort és 3+1 rádiót. Cím a kiadóban. 10980
ELADÓK olcsón: vaskályhák és használt butorok. Budai Nagy Antal-utca 51. Ováriné, déli 12 órától délután 3-ig. 10982
MÁRKÁS pianinót vagy zongorát veszek. Ováriné, Solidaritáca, Szabadság-tér 22. 10982a
PERZSASZÖNYEG két darab, keleti, eladó, Vörös Hadsereg-utca 13, emelet, ajtó 13. 10985
SZELKABÁTOT vennék. Címeket kiadóba kérek „Viharkabát” jellegre. 10987
SINGER cilindri cipészgép, új állapotban, eladó. Fekete cipész, Bolyai-utca 8. 10989

INGATLAN-LAKAS

ERŐS központban 1—2 szoba, konyhás örökklások 50.000—80.000 lejig sürgősen eladók. Vulcan ingatlanforgalmi, Molotov-utca 24. 10970
DIAK vagy tisztviselő szállást, esetleg teljes ellátást kaphat. Budai Nagy Antal-utca 93, ajtó 5. 10964
PILLANGÓ-TELEP. Téglás-vagy Cukorgár-utca környékén kis házat vagy házhelyet veszek. Budai Nagy Antal-utca 50, ajtó 3. 10965
KERESÉK üres vagy butorozott szobát, külön bejáratú, konyha-és fürdőszoba-használattal, központban vagy közelében. Címeket a Slovába. TkV (SI)
ELCSERÉLNEM szoba, konyhás lakószobát hasonlóval. Galamb-utca 35. Szutor. 10983

ÁLLAST KAPHAT

MEGBIZHATÓ mindenest keresek. Kalandos-utca 60. TkV (SI)
NEMET NEVELŐNŐ állást keres. Címeket a Slova-ba. TkV (SI)

KÜLÖNFÉLEK

MENYASSZONYI ruhák. „Ty-lak” koszoruk kiköcsönzése. „Dália” Horea-ut 35. TkV
MENYASSZONYI ruhakülönlégek, selyemtüllfátylak, fejdíszek, Hermolin-kepek kiköcsönzése „ORCHIDEA”. Dóza György 22.
TERKÁLY fodrász elköltözött Jókai-utca 6 szám alá. 10984

HETI LOTO

A január 16-iki húzón a következő számok nyertek:
I. Csoport: 90, 18, 81, 5, 25
II. „ 74, 22, 42, 69, 82
Prémium az I. és II. csoportokban: 203.780 lej, a III. csoportban 101.890 lej

Tudatjuk a vásárió közönséggel, hogy az élmiszerezési-feliratkozást üzleteinkben január 22-ig eszközölhet. Azt, aki eddig az időpontig nem iratkozik fel, irányított cikkekkel nem szolgálhatjuk ki.

„ALIMENTARA”
Állami Kereskedelmi Vállalat

MUNKÁS MOZGÓ

bemutatja a szovjet filmgyártás remekét:

AZ EZRED FIA

című film.

Egy gyermekhős bátor, hazafias magatartása a háború forgalgában. — Magyar felira okkal

Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor
Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné — Belépődíj 22 lej